

ЎРОЗ ҲАЙДАР

Сулҳулт
ҲАҚҚУШИ

ЎРОЗ ҲАЙДАР

Сўкут
ҲАККУШИ

Шеърлар, тўртликлар, сонетлар

ТОШКЕНТ
«O‘ZBEKISTON»
2017

УЎК 821.512.133-1
КБК (84(5Ў)6)
X 19

ISBN 978-9943-25-429-9

© Ўроз Хайдар, 2017
© «O'zbekiston» НМИУ, 2017

ЎЗАНСИЗ ДАРҒ

*Огаҳий этагин тутган миробман,
Ободлиг хунарин бўлдим вориси.
Ҳаёт китобида ёзиқсиз бобман,
Тириклик номуси – Ҳақнинг қомуси.*

НАВРЎЗ КЕЧАСИ

Атир сепган келиндай хушбўй кўклам нафаси,
Сархуш майсалар куйлар сарин ел етагида.
Ўйинқароқ боладай кўкдан сочур ой кукун,
Самовий сас ёгилар қаҳқашон элагидан.

Қирда ўчоқ бошида куймаланар кекса-ёш,
Бугун Наврўз кечаси, ҳа, Наврўз кечаси-да.
Дошқозонда сумалак қайнайди мисли қуёш,
Илк бўса таъми бордек сумалак мазасида.

Боболар қийиқ кўзин момоларга тикканда,
Уйғонган шуурига ойдинликнинг тафти ёр.
Ой қизлар нафаси бор ёнаётган гулханда,
Сумалак ҳовуридай етук қизнинг бахти бор.

Жайрон янглиғ учғувчи йигитлар нечун ўйчан,
Тиғдек тилғувчи нигоҳ ер чизғувси ногаҳон.
Табассумида ошкор изҳори ишқ шуъласи,
Ҳа, муҳаббат шундай-да, тизгинлайди бегумон.

«Оқ суяк»ми ё «чиллак» ўйнар ой супрасида,
Югурик бахти билан ҳамроз шўхчан болалар.
Ойқизлар ўлан айтар тошқин сой шоввасида,
Илк исмсиз сурурдан қалбда ёник лолалар.

Одам ато қайтадан келган каби жаҳонга,
Кўклам хиди анқийди япроқлар кўлкасида.
Барака, ризқ улашиб азалий дастурхонга,
Ўчоқлар гуриллайди ўзбекнинг ўлкасида.

Бугун Наврўз кечаси, ҳа, Наврўз кечаси-да...

1986 йил

* * *

Номаълумман дема, маълумсан азал,
Маълум бўлгай шаклинг ноаниқликда.
Оғу дея ичсанг, оғудир асал,
Қушман десанг, озод учгайсан кўкда.

Лутфингда аёндир бору йўқлигинг,
Карамлиғ қилсанг ҳам парда ортидан.
Қуёшдан марҳамат қутмагил, лекин
Мақбара қурсанг ҳам ернинг остидан.

Ҳақнинг кўзгусида ҳар неки аён,
Осмоннинг қудрати жамдир жимликда.
Авайлаб ўзингни бекитма қаён,
Маълум бўл ва лекин номаълумликда.

15.01. 2012 йил

ТАНБЕҲ

*Шоир-шоир ўйнар катталар,
Шоир-шоир ўйнамас болалар.
Людмила Татьянаичева*

Шодликка қул бўлманг, қайғуга даллол,
Қўйинг, машоқ терманг Сўз даласида.
Мақтанмай ҳам яшаш мумкин бемалол,
Улгу олмоқ шартмас Шон қалъасидан.

От туёғи билан назм гулини
Янчмоқчи бўлганлар қудуқ тубидан
Овозини излар ипга илиниб,
Қаламини ясаб лангар чўпидан.

Ҳашарга отланар катта-ю кичик,
Ёриқ ноғорасин чалади Ойнинг.
Сатрлар аро жим ҳуради кучук,
Оқмаслигин ёқлаб шарқироқ сойнинг.

Эҳ, масхарабозлик қўпган нақадар,
Ўқлов деб ёпишар ҳамма қаламга.
Қаранг, бешикдаги гўдакка қадар,
Бугун шоир-шоир ўйнайди ҳамма.

* * *

Нега булар бунча шовқинга ўчдир?
Нега? Нега булар бунча бақироқ?
Аммо сахро каби қалби бўм-бўшдир,
Манглаймас, саробдан толе ярқироқ.

Қуриган дарахтдек қовжираб сўнган
Дунёқараш деган илоҳ эҳсони.
Қўзларида меҳр томчиси тўнган,
Ичига жойламиш улкан юҳони.

Нонуштаси зулмат, ичгани зардоб,
Қўнглингнинг қилига теккани – теккан.
Ўзиникин эмас, қоғозга ўраб
Ўзгалар ҳасратин чеккани-чеккан.

Гарчи Олимп эмас, қўлида ўт йўқ,
Ҳар жойга ўт қўймоқ шавқида жунун.
Ўтинин ёқмоққа тополмасдан чўғ,
Қуёшни келтирар тутатқи учун.

ТАВБА

Ёлвормайман, севгилим, кечир,
Таяммумга мухтож чоғи Ишқ.
Мендан бугун, о, ҳамма чўчир,
Бекинади, атроф ҳам очик.

Иш тутмангиз экан таваккал,
Кўрсатаркан ҳар не-да кучин.
Кечир, гулим, худодан аввал,
Сени суюб қўйганим учун.

10.10.2011 йил

АДАБИЁТ

Бу даргоҳ мезбони бўлмоқ кийиндир,
Офтобни илмоқ шарт Сўзнинг тоқига.
Санъат фариштасин нечалар, ахир,
Бекитмоқ бўлдилар кир пайпоғига.

Бунда Тангри ҳакам, ашъор битган ҳар
Меҳмонин сийлаб-да, кузатар беғам.
Хон сийлови бекор, У ўзи топар
Меҳмон орасидан мезбонини ҳам.

23.09.2010 йил

ЗИЁФАТДА

Очиқ дастурхонда муҳайё эрур,
Булбулнинг тилидан бўлак ҳар неъмат.
Зиёфат соҳиби нуқул мақтанур:
– Манов хорижники – нўхатли салат.

Папая дарахтин меваси – қовун
Дармондори эрур хасталар учун.
Бунисини дейсиз кўпирган совун –
Ананас шарбати тозалар ичинг.

Олабарон эти хўп тансиқ таом,
Суғурнинг ёғидан бўлган неъмат бу!
Зиёфатдан кейин тамшаниб, ошнам,
Таом мақтовидан улашди улгу.

Гўё ер ўқидан кетгандай чиқиб,
Вазнсизлик ичра бўлиб-да адо.
Чўғ ютгандай дедим базўр бўғриқиб:
– Бу ерда ҳаво йўқ, келтиринг ҳаво!

24.09.2010 йил

* * *

Ҳар кимнинг оғзидан гапини олиб,
Ҳар жойда лоф ургунг адоват ташиб.
Фордан адашмаган одам-да, мағлуб,
Кенг, ёруғ кўчада қолгай адашиб.

Ошкора ҳеч зотга қилмайдирсан қасд,
Чумолин шер қилур зорлансанг ноланг.
Ота боласидан шубҳаланар рост,
Она-ку, боласин деёлмас, болам.

Осмон ҳам кафтини узади ердан,
Ҳар недан ўчади турфа бўёғи.
Гўдакдай жавдираб қарайди мулзам,
Дунё ҳам йўқотиб ямоқ пайпоғин.

Шунчалар бадмастсан, яқинлашсанг, бас,
Қозоннинг қопқоғи қанотсиз учгай.
Мабодо ифвонгни айласа ҳавас,
Ҳатто қуёшнинг ҳам чироғи ўчгай.

25.09.2010 йил

УЗР

На Амир Темурман, на Жалолиддин,
На кафтимда элтдим Хоразмга чўғ.
Маҳлиё этмади бирон ўзга дин,
Ҳатто ағёримга ўқталмадим тиф.

Огаҳий этагин тутган миробман,
Ободлиғ хунарин бўлдим вориси.
Ҳаёт китобида ёзиқсиз бобман,
Тириклик номуси – Ҳақнинг қомуси.

Кўнгил саҳросига Жайхундай оқдим,
Сув етмаган жойни обод қилгай Сўз.
Оқсаройдан туриб аркингга боқдим,
У ёқдан боқарди мен каби Мунис.

Bu tanishuv parchasidir. Asarning to'liq versiyasi
<https://kitobxon.com/oz/asar/4347> saytida.

Бу танишув парчасидир. Асарнинг тўлиқ версияси
<https://kitobxon.com/uz/asar/4347> сайтида.

Это был ознакомительный отрывок. Полную
версию можно найти на сайте
<https://kitobxon.com/ru/asar/4347>